

MARSRESAN 2021

av Cornelia Ekvall

Det var under sista helgen i mars som ungdomar runt om i landet begav sig ut för att besöka Sweden Solar System tillsammans – fast ändå på distans.

Totalt besöktes 13 objekt och samtliga fotades i kreativ anda. Under resan hölls en bildtävling med olika teman, och deltagarna fick även ta del av en smygpremiär av ett nytt objekt som ska placeras i Uddevalla.

Smygpremiären hölls av skaparen av objektet, Julia Niklasson, som även har en koppling till AU! Så här berättar hon om sitt rymdintresse:

– Jag har alltid haft ett intresse för rymden, kanske mer på ett filosofiskt och konstnärligt plan. När jag skulle göra mitt examensarbete inom inredningsarkitektur så ville jag göra något i relation till mitt intresse för astronomi. Då tog jag kontakt med AU och fick ett så positivt bemötande att jag bestämde mig för att bli medlem och sedan följa med på ett läger i Kiruna. Under mitt examensarbete bjöd jag även in medlemmar från AU att delta i designworkshops där vi designade boenden på fiktiva planeter.

Men vad är det för objekt som ska placeras ut? Julia berättar att hennes inspirationskälla var paraboliska ljudspeglar. Hon fortsätter:

Vinnarbilden i "bästa tema". Chaspian Stoltz Johannesson vid Gonggong i Malmö.

– Jag ville komma åt något slags mystisk känsla av att objektet skulle kunna vara flera hundra år gammalt eller lika gärna komma från framtiden. Materialvalet ville jag skulle representera och knyta an till Bohuslän och Uddevalla.

Bildtävlingen hade flera kategorier. I kategorin "Bästa tema" vann Chaspian Stoltz Johannesson när han besökte objektet Gonggong i Malmö, och i kategorin "Bästa bild" vann Fan-

ny Johansson, Lovisa Svensson, Lovisa Torgny och Laura Barzan från föreningen FUSION, där de fotograferade sig själva tillsammans med objektet Quaoar i Gislaved. De berättar att det roligaste med Marsresan var:

– Att få större förståelse och lära sig mer om Sweden Solar System (som vi märkte att många inte kände till) samt att kunna få åka till ett objekt som låg så pass nära oss.

Vinnarbilden i "bästa bild". Fanny Johansson, Lovisa Svensson, Lovisa Torgny och Laura Barzan vid Quaoar i Gislaved.

Niklas Önne och Viktor Stubbält vid Titan i Uppsala.

De fortsätter och berättar att det var kul att ta en liten roadtrip med styrelsen.

– Då såg vi samtidigt till att spela in en rolig video till vår Instagram (@fusionvmo), så att även medlemmarna i vår förening på något sätt kunde hänga med, fast de inte kunde närvara fysiskt på grund av corona, berättar de.

I en annan kategori vann Niklas Önne och Viktor Stubbält, där de

illustrerade avståndet till solen i au (astronomiska enheter på engelska). Tillsammans besökte de Titan i Uppsala, som är aktuell i Uppsala tack vare Institutet för rymdfysiks bidrag med experiment ombord på sonden Cassini. Viktor och Niklas förklarar tanken bakom bilden:

– Som fysikstudenter kände vi till att guld också förkortas till Au i det periodiska systemet, vilket blev vår grundidé. Som astrofotografer

har vi goda erfarenheter med långa exponeringar och kände till att man kan "rita" i luften med en ficklampa riktad mot kameran under exponeringen.

Det var professorerna Gösta Gahn och Nils Brenning som grundade Sweden Solar System under 1990-talet, och idag är det fortfarande ett växande konstprojekt. Vi ser fram emot fler objekt till Sweden Solar System, och såklart nästa marsresa! ★

MÖT VÅR NYA FÖRBUNDSORDFÖRANDE

av Cornelia Ekvall

Den 25 april hölls Astronomisk Ungdoms årsmöte. Den nyligen tillsatta styrelsen består av Linnéa Rosenbecker, Sofia Lennerstrand, Hasti Khodabakhshi och Fanny Johansson. Gabriel Delerin blev vald till förbundsordförande och svarar nedan på några snabba frågor så att vi får chansen att lära känna honom.

PA: Vem är du?

– Mitt namn är Gabriel Delerin, är 21 år och pluggar för närvarande mitt andra år på teknisk fysik vid LTH. Mina intressen är idag många och breda, men det äldsta är givetvis mitt intresse för vad som finns bortom vår atmosfär. Intresset för rymden, passionen för att sprida det intresset och alla fantastiska personer som utgör Astronomisk Ungdom är vad som motiverat alla timmar, sena kvällar och helger jag spenderat med Sveriges bästa förbund.

PA: Hur känns det att bli vald till förbundsordförande?

– Direkt efter att beslutet klubbats igenom var det väldigt överväldigande, trots att jag redan hade smält valberedningens nominering. En dryg vecka efter årsmötet är jag nu varm i kläderna och entusiastisk över kommande mandatperiod.

Astronomisk Ungdoms nytillsatta förbundsordförande Gabriel Delerin.

PA: Vad kommer du vara mest stolt över om ett år?

– Om ett år kommer jag vara stolt över hur mycket AU:s distrikt och dess verksamhet etablerats, våra nya konferensdagar för grundskolan och universitetet samt hur bra jobb förbundsstyrelsen, kansliet och alla andra engagerade kommer att ha gjort!

PA: Har du någon förebild inom rymdvärlden eller kanske någon bok/film som inspirerat dig?

– Någon direkt förebild har jag inte. Men jag skulle vilja nämna

Carl Sagan som en av de största inspirationerna, i synnerhet hans dokumentär *Cosmos* (1980), som kanske var min barndoms viktigaste kassetband.

PA: Vad är det roligaste med att vara engagerad i AU?

– Att träffa alla andra engagerade. Astronomisk Ungdom har en fantastisk gemenskap som dessutom bara fortsätter att växa. Jag ser fram emot den dag då vi åter kan samlas i större sällskap, återse bekanta ansikten och bekanta sig med nya! ★

ASTRONOMISK UNGDOM VÄRLDEN RUNT: STJÄRNSKÅDNING OCH GEMENSKAP I KALIFORNISKA BERGEN

av Louise Drevinger

FOTO: LOUISE DREVINGER.

En varm sommarkväll i augusti kör vi längs de slingriga vägar- na upp för bergen i Santa Barbara i Kalifornien, USA. Bilen är fullastad med teleskop och i varje snäv sväng hörs hur vår packning åker runt i bakluckan. Uppe i bergen liknar landskapet planeten Mars med dess rödaktiga sand och karga landskap. Här uppe är det alldeles tyst, klart och möjligheten till en fin stjärnhimmel är god.

Alex Thomas-Rochin kliver ur bilen, tar fram teleskopen och tar täten mot den platå där vi har blivit utlovade en fri utsikt över berg och himmel. Han är klädd i en varm dunjacka och i väskan finns filter, mössor och vantar. Kvällen är sval i Santa Barbara och trots att vi är i södra Kalifornien med varmt väder dagtid, kan det bli minusgrader uppe i bergen på natten.

– Det blir nästan samma väder som ni har i Sverige, skrattar Alex och nickar mot mig.

Från Mexiko till USA

Alex är född i Mexiko men blev adopterad och flyttade till USA när han var

12 år gammal. Hans biologiska föräldrar bor fortfarande kvar i hemlandet, men ville ge Alex en bättre chans i livet än vad som kunde erbjudas i byn i Mexiko. Han blev därför adopterad av sin farbror till den lilla staden Montecito utanför Santa Barbara. Här kunde Alex få en ny chans i sitt liv, utveckla sitt stora intresse för astronomi och kemi samt studera på college. Det är han enormt tacksam över idag.

– Rymden är ett otroligt häftigt ämne som både gör mig galen och fascinerad samtidigt. Jag är tacksam över att jag har möjligheten att studera vetenskap. Ju mer jag lär mig, desto mer intresserad blir jag, säger Alex.

Alex gillar att ”snöa in” på olika ämnen inom astronomi och kemi, han berättar passionerat om den senaste forskningen som han tagit del av. Gravitationsvågor är en solklar favorit bland fysikens breda spektrum.

Redan astronomilärare

Genom att läsa artiklar, se videoklipp och läsa på internet har han fått ett stort försprång på college. Alex är bara 21 år gammal, men har redan

hunnit bli astronomilärare på Santa Barbara City College där han själv är student. Efter de ordinarie lektionerna, som professorerna håller i, kan elever besöka studiegrupper där de får hjälp med läxor och uppsatser. Dessa studiegrupper är arrangerade av skolan, och Alex är glad över att ha fått förtroendet att leda en sådan grupp.

– Lärarna på skolan är riktigt bra, de är tydliga, roliga och vi studenter känner oss alltid delaktiga i den undervisning som vi får. Att dessutom själv få bli lärare gör att jag kan inspirera andra elever att upptäcka hur häftig rymden är. Bara studiebesöken blir en stor motivation, säger Alex.

Några dagar innan vårt stjärnskådaräventyr i bergen har vi besökt Griffith observatory i Los Angeles. Observatoriet har omfattande utställningar om vetenskap och rymden vilkas syfte är att göra astronomi tillgängligt för allmänheten. Själv har jag fått ta del av Alex trolldande förmåga att guida oss igenom alla utställningar, berätta i detalj om samtliga planeter och redogöra för solens levnadstid. När vi gått runt på utställningen har vi till och med fått en liten skara som noggrant men

försiktigt lyssnar på hans redogörelser om rymden. Det märks att detta är Alex största intresse.

Aktiv i lokal rymdförening

Uppe i bergen i Santa Barbara ställer vi tillsammans upp teleskopen och Alex tittar nyfiket upp mot himlen – jodå, det ser ut att bli en klar och fin natt för beskådning. Just denna platå uppe i bergen är välbesökt av rymdintresserade personer. Stadens lokala rymdförening, Santa Barbara Astronomical Unit, är en frekvent besökare i dessa berg och Alex är aktiv i föreningens event med ungdomar.

– Ett antal gånger per år åker vi upp till bergen med barn och ungdomar för att inspirera dem till att upptäcka rymden. Vi campar och tar med oss teleskopen för att kunna fly stadens ljusföroreningar. Vi besöker också deras skolor där barn får leka med modeller och lära sig på ett lättvisat vis, säger Alex.

Föreningen som förkortas SBAU har främst sin verksamhet på det naturhistoriska museet i hamnen där Alex är en del av deras eventgrupp. De arrangerar konferenser, talarkvällar, trottoarästernoprojekt, utbildningar och mycket mer. Föreningen vänder sig till både unga och gamla och syftar till att väcka intresset för rymden. Varje månad

arrangeras dessutom en välkomstkväll för nya medlemmar och de är duktiga på att samarbeta med lokala skolor och föreningar. Alex berättar att en mängd ungdomar nyligen gått med i föreningen, och han funderar på om en ungdomssektion kan vara aktuell i framtiden, likt Astronomisk Ungdom som vi har i Sverige. Han tror också att kontakten med lokala skolor kan bidra till ett stort kontaktnät med rymdintresserade ungdomar och på så sätt ha en levande ungdomsgrupp.

Genom teleskopet visar Alex oss månens yta, Jupiter, Mars, Andromedagalaxen och stjärnor. Han berättar om historia, upptäckter, avstånd och planeternas yta. Jupiter är en stor favorit att beskåda, och vi får även se Jupiters månar i det största och finaste teleskopet som Alex har med sig.

Framtid i politiken

Framtiden innehåller många lärdomar konstaterar han samtidigt som vi riktar våra blickar mot Mars. En ny era av rymdfart kräver också en mängd nytänkande, och även om hans svar på min fråga om vad han vill arbeta med i framtiden är en aning oväntat är det helt relevant.

– Jag vill arbeta inom politiken. För att kunna utveckla ett samhälle, både inom rymdfärd och inom andra områden, behövs en politiker som

Namn: Alex Thomas-Rochin
Ålder: 21
Bor: Santa Barbara, Kalifornien, USA
Gör: Studerar kemi och astronomi på Santa Barbara City College

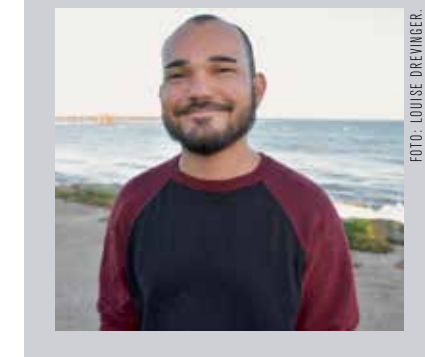

FOTO: LOUISE DREVINGER.

möjliggör detta. Vi behöver ha personer som ifrågasätter normer och vågar ta egna vägar.

Samtidigt fyller han i att gemenskap är viktigt, och tack vare sin lokala astronomiförening har Alex kunnat utveckla sitt intresse för rymden, träffat likasinnade och fått inspiration till både utbildningar och tips på karriärmöjligheter.

– Rymdintresset har fört mig samman med många intressanta personer som jag inspireras av. Jag har haft glädjen att upptäcka mitt favoritämne tillsammans med nya och gamla vänner genom föreningslivet. Våga gå din egen väg, men var inte rädd för att hitta gemenskap på vägen, avslutar han. ★

FOTO: LOUISE DREVINGER.

Griffith Observatory i Los Angeles.

FOTO: ANNA FAXERO.

Louise Drevinger i Kalifornien.